

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.**Część XXXIV.**

wydana i rozesłana

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 30. Marca 1850, w wydaniu niniejszem dwujęzycznym:
8. Czerwca 1850.

122.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 25. Marca 1850.

moc mające dla całej objętości państwa,

którem się obwieszcza prowizoryczna przez Najjaśniejszego Pana Najwyższą rezolucją z dnia 18. Marca 1850. zatwierdzona ustawa o zaprowadzeniu Izb handlowych i przemysłowych.

Pierwszy rozdział.**Ogólne postanowienia.**

§. 1.

Zaprowadzenie.

Będą ustanowione Izby handlowe i przemysłowe i w ten sposób na całe państwo rozdzielone, aby interesa handlowe i przemysłowe wszystkich krajów koronnych znalazły w nich zastępstwo swe.

§. 2.

Objętość i stanowisko.

Każdej Izbie przeznaczony będzie pewny okrąg. Liczbę i objętość tych okręgów, tudzież stanowiska Izb handlowych i przemysłowych wyznacza Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan na przedstawienie ministra handlu.

§. 3.

Zakres działania.

Zakres działania Izb handlowych i przemysłowych rozciąga się wyłącznie na sprawy handlowe i przemysłowe. Izby te są organem, przez który stan handlowy i przemysłowy wyjawia swe życzenia ministerstwu handlu i usiłowania tegoż ostatniego pod względem podniesienia obrotów handlowo-przemysłowych wspiera.

§. 4.

Ograniczenie.

Każda Izba handlowa i przemysłowa ograniczony ma zakres działania do właściwego stanowiska i przekazanego jej okręgu. Spólne obrady kilku Izb mogą jedynie tylko za zezwoleniem ministerstwa handlu miejsce mieć.

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Alleinausgabe am 30. März 1850,
in der gegenwärtigen Doppelausgabe am 8. Juni 1850.

122.

Verordnung des Handelsministeriums vom 26. März 1850,

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch das von Sr. Majestät mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 18. März 1850
sanctionirte provisorische Gesetz über die Errichtung von Handels- und Gewerbe-
kammern kundgemacht wird.

Erstes Hauptstück.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

Errichtung.

Es werden Handels- und Gewerbekammern errichtet und dergestalt über das
ganze Reich vertheilt, dass die Handels- und Gewerbsinteressen aller Kronländer darin ihre
Vertretung finden.

§. 2.

Umfang und Standort.

Jeder Kammer wird ein bestimmter Bezirk zugewiesen. Zahl und Umfang dieser Be-
zirke, so wie die Standorte der Handels- und Gewerbekammern bestimmt Se. Majestät der
Kaiser auf Vorschlag des Handelsministers.

§. 3.

Wirkungskreis.

Der Wirkungskreis der Handels- und Gewerbekammern erstreckt sich ausschliesslich
auf Handels- und Gewerbeangelegenheiten. Sie sind das Organ, durch welches der Handels-
und Gewerbebestand seine Anliegen dem Handelsministerium eröffnet und die Bemühungen
des letzteren zur Förderung des Verkehrs unterstützt.

§. 4.

Beschränkung.

Jede Handels- und Gewerbekammer hat auf ihrem besonderen Standpunkte und für den
zugewiesenen Bezirk zu wirken. Gemeinschaftliche Berathungen mehrerer Kammern sind nur
mit Genehmigung des Handelsministeriums gestattet.

§. 5.

Obowiązki.

Z zastrzeżeniem dalszych postanowień w przyszłych ustawach handlowych i przemysłowych wskazują się Izbowi handlowym i przemysłowym obowiązki następujące:

A. Naprzeciw ministerstwa handlu:

- I. Dawać zdania, robić wnioski i udzielać wiadomości względem wszelkich spraw, do ich zakresu działania należących, i dotyczące tychże poleceń ministerstwa handlu wykonywać;
- II. oznajmiać spostrzeżenia swe o potrzebach handlu i przemysłu i o stanie środków co do obrotów handlowo-przemysłowych, a mianowicie corocznie w ciągu miesiąca Marca składać raport główny o doświadczeniach swych z całego upłynionego roku i objąć w nim wszystko, co z swego stanowiska mają do życzenia lub wniesienia, i
- III. prowadzić rejestra i z takowych corocznie najdalej 31. Października ministerstwu handlu przedkładać wykazy: względem wszystkich osób, mających prawo wybierania do Izby handlowej i przemysłowej w swoim okręgu, względem wszystkich handlowych i przemysłowych przedsiębiorstw w okręgowych Izbach znajdujących się, względem wszelkich ich zatrudnienia odróżli, objętości prowadzenia i liczby osób przy tem jako towarzyszy, prowadzicieli zatrudnienia lub robotników pomocniczych uczestnictwo mających; ogólnie względem wszystkich dat, dla statystyki handlowej i przemysłowej potrzebnych.

B. Naprzeciw urzędzeń przemysłowych:

- IV. Izby handlowe i przemysłowe egzaminują i mianują meklerów dla towarów i weksłów (sensalów giełdowych, agentów wekslowych i t. d.) swego okręgu, pierwsze pod przewodnictwem rady tego sądu w rzeczach handlowych, któremu stanowisko Izby podlega, a ostatnie pod zastrzeżeniem potwierdzenia przez ministerjum handlu, które co do meklerów wekslowych zdania ministerstwa finansów zasięgnie.
- V. Izby handlowe i przemysłowe składają (wyłącznie wszystkich ku temu dotychczas powołanych organów handlowych i przemysłowych) swe zdania względem merkantylczno- i wekslowo-sądowych (handlowo-sądowych lub do handlowego senatu sądów krajowych należących) asesorów w ich okręgu ze stanu handlowego lub przemysłowego wybrać się mających, względem założenia przedsiębiorstw akcyjnych, względem wykazania funduszków handlowych i względem merkantylczno-wekslowo-, lub handlowo-sądowego protokołowania firm i towarzyskich umów.

U p r a w n i e n i a.

C. Co do spółuczestników przemysłowych.

- VI. Osoby handlowe tudzież korporacje przemysłowe (gremia, cechy, stowarzyszenia) obowiązane są Izbowi handlowym i przemysłowym potrzebne im do wypełniania swych obowiązków udzielać wiadomości.

D. Jako rozjemcy.

- VII. Izby handlowe i przemysłowe we wszelkich przypadkach, w których prawo stanowienia sędziów polubowych dopuszcza, jeżeli wszyscy udział mający

§. 5.**Obliegenheiten.**

Vorbehaltlich weiterer Bestimmungen in den künftigen Handels- und Gewerbegesetzen werden den Handels- und Gewerbekammern folgende Obliegenheiten zugewiesen:

A. gegenüber dem Handelsministerium.

Sie haben

- I. Gutachten, Vorschläge und Auskünfte über alle zu ihrem Wirkungskreise gehörigen Angelegenheiten zu erstatten und die dahin einschlägigen Aufträge des Handelsministeriums zu vollziehen;
- II. ihre Wahrnehmungen über die Bedürfnisse des Handels und der Gewerbe und über den Zustand der Verkehrsmittel zu eröffnen, und insbesondere alljährlich im Laufe des Monats März einen Hauptbericht über ihre Erfahrungen im abgelaufenen Sonnenjahre einzureichen und darin Alles zusammenzufassen, was sie von ihrem Standpunkte aus zu wünschen oder zu beantragen haben, und
- III. Register zu führen und aus denselben längstens am 31. October jeden Jahres dem Handelsministerium die Nachweisungen vorzulegen: über alle Personen, denen das Wahlrecht zur Handels- und Gewerbekammer in ihrem Bezirke zusteht, und über alle in ihrem Bezirke befindlichen Handels- und Gewerbsunternehmungen, über deren Geschäftszweige, den Umfang des Betriebes und die Zahl der dabei als Gesellschafter, Geschäftsleiter oder Hilfsarbeiter beteiligten Personen; überhaupt über alle jene Daten, welche zur Handels- und Gewerbsstatistik erforderlich sind.

B. gegenüber gewerblichen Einrichtungen.

- IV. Die Handels- und Gewerbekammern prüfen und ernennen die Waaren- und Wechselmäkler (Börsesensalen, Wechselagenten u. s. w.) ihres Bezirkes, ersteres unter dem Vorsitze eines Rathes desjenigen Gerichtes in Handelssachen, welchem der Standort der Kammer untersteht, und letzteres mit Vorbehalt der Bestätigung des Handelsministeriums, das sich rücksichtlich der Wechselmäkler mit dem Finanzministerium ins Einvernehmen setzen wird.
- V. Die Handels- und Gewerbekammern erstatten (mit Ausschluss aller dazu bisher berufenen Handels- und Gewerbsorgane) ihr Gutachten über die in ihrem Bezirke aus dem Handels- oder Gewerbsstande zu wählenden Mercantil- und Wechselgerichts- (Handelsgerichts- oder zum Handelssenate der Landesgerichte gehörigen) Beisitzer, über zu errichtende Actienunternehmungen, auszuweisende Handelsfonde und über mercantil-, wechsel- oder handelsgerichtliche Protokollirung von Firmen und Gesellschaftsverträgen.

Befugnisse.**C. in Beziehung auf die Gewerbsgenossen.**

- VI. die Handels- und Gewerbspersonen und gewerbliche Körperschaften (Gremien, Innungen, Vereine) sind verpflichtet, den Handels- und Gewerbekammern die zur Erfüllung ihrer Obliegenheiten nöthigen Auskünfte zu erstatten.

D. als Schiedsrichter.

- VII. Die Handels- und Gewerbekammern können in allen Fällen, in denen die Bestellung von Schiedsrichtern gesetzlich zulässig ist, wenn die Belheiligten insgesamt

na to się zgadzają, w miarę tej zgody ostatecznie albo z zastrzeżeniem odwołania się do sądów lub władz właściwych, w sprawach handlowych lub przemysłowych a w szczególności także we wszelkich z stosunku zapłatnego lub służbowego między professyjnym roboty dawcom a robotę przyjmującym wynikających sporach jako sąd polubowny rozstrzygać mogą.

§. 6.

Sekcja handlowa i przemysłowa.

Każda Izba dzieli się z reguły na dwie sekcye: handlową i przemysłową. Wyjątki od tej reguły postanawia ministerjum handlu.

§. 7.

Zakres działania sekcji handlowej.

Tam, gdzie dwie sekcye istnieją, do zakresu działania sekcji handlowej wszelkie sprawy należą, które zmiany, odbytu i obrotów towarowych (w płodach pierwotnych, wyrobach) wekslarstwa i wartości znaków jako też osób przy tem professyjnie zatrudnionych dotyczą.

Do sekcji handlowej należy w szczególności wszystko, co dotyczy instytutu wekslowego, giełd, meklarzy, stowarzyszeń handlowych, cech handlowych (gremiów) albo utworzenia i członkowania takowych społeczeństw zakładów naukowych w zawodzie handlowym i żeglugi, sądów handlowych, ustaw handlowych, wekslowych i prawa morskiego.

Działalność sekcji przemysłowej.

Do sekcji przemysłowej zaś należą wszelkie sprawy, które dotyczą czynności professyjnej fabrycznie lub rzemieślniczo prowadzonej, a więc professyjnego przetworzenia płodów pierwotnych i pomocniczych na fabrykaty lub rękodzieła, professyjnego ich przerobienia lub obrócenia na towar kupiecki, na środki pomocnicze dla produkeyi, dla budowy okrętów, dla badań wiejskich i wodnych, i nareście sprawy, które dotyczą osób przy tem professyjnie zatrudnionych (fabrykantów, osób kopalnią się trudniących, rzemieślników i ich robotników pomocniczych).

Do sekcji przemysłowej, należą w szczególności wszelkie sprawy, które dotyczą tworzenia się, rozwinięcia i odzyskania nowych albo już istniejących sił i organów czynności professyjnej; uznania i ochrony przemysłowej własności przez przywileja na wynalazki i odkrycia; umysłowej własności wzorów fabrycznych i modeli; mark fabrycznych i znaków towarowych; sądów fabrycznych i policyi fabrycznej, urzędzeń przemysłowych względem zdrowia; nauki przemysłowej; utworzenia i uczłonkowania społeczeństw przemysłowych i ich organów społecznych (porządków, cech); stosunków robotników fabrycznych, chłopców terminujących, czeladników, majstrów i dzierżycieli rękodzielni lub fabryki między sobą albo wzajemnego ich stanowiska, stowarzyszeń przemysłowych i ustaw przemysłowych.

Spólny działania zakres.

Wszelkie sprawy wewnętrzne do spólnego zakresu działania obu sekcji każdej Izby handlowej i przemysłowej należą, i wszelkie wnioski, podania zdań i objaśnień względem rzeczy celnych, umów co do handlu i żeglugi, względem konsulatów, zakładów kwarantannych, względem transportu lądem, żeglugi rzecznej i morskiej, względem obrotów koleją żelazną, telegrafami i pocztą, względem wielkich jarmarków

dazu beistimmen, je nach Massgabe dieser Zustimmung endgiltig oder mit Vorbehalt der Berufung an die zuständigen Gerichte oder Behörden, über Handels- oder Gewerbs-Angelegenheiten und insbesondere auch über alle aus dem Lohn- oder Dienstverhältnisse der gewerblichen Arbeitgeber zum Arbeitnehmer entspringenden Streitigkeiten als Schiedsgericht entscheiden.

§. 6.

Handels- und Gewerbssection.

Jede Kammer zerfällt in der Regel in zwei Sectionen, in die Handels- und in die Gewerbssection. Die Ausnahmen von dieser Regel bestimmt das Handelsministerium.

§. 7.

Wirkungskreis der Handelssection.

Dort, wo zwei Sectionen bestehen, gehören in den Wirkungskreis der Handelssection alle Angelegenheiten, welche den Austausch, Absatz und Verkehr mit Waaren (Urstoffen, Fabrikaten) Geldwechsel oder Werthzeichen und die dabei gewerbsmässig beschäftigten Personen betreffen.

Zur Handelssection gehört insbesondere alles, was auf das Wechsel-Institut, auf Börsen, Mäkler, Handelsvereine, auf Handels-Innungen (Gremien) oder auf die Bildung und Gliederung solcher Genossenschaften, auf Unterrichtsanstalten im Handelsfache und der Schifffahrt, auf Handelsgerichte, auf Handels-, Wechsel- und Seerechts-Gesetze Bezug hat.

Wirkungskreis der Gewerbssection.

Zur Gewerbssection hingegen gehören alle Angelegenheiten, welche sich auf die fabriks- oder handwerksmässig betriebene Gewerbsthätigkeit, also auf gewerbsmässige Umgestaltung von Ur- und Hilfsstoffen in Fabrikate oder Manufacte, auf deren gewerbsmässige Verarbeitung oder Verwendung zur Kaufmannswaare, zu Hilfsmitteln der Production, zum Schiffbau, zu Land- und Wasserbauten und auf damit gewerbsmässig beschäftigte Personen (Fabrikanten, Gewerken, Handwerkern und deren Hilfsarbeiter) beziehen.

Zur Gewerbssection gehören insbesondere alle Angelegenheiten, welche auf die Entstehung, Entwicklung und Ausbeutung neuer oder bereits vorhandener Kräfte und Organe der Gewerbsthätigkeit, auf die Anerkennung und den Schutz des industriellen Eigenthumes durch Erfindungs- und Entdeckungs-Privilegien, auf das geistige Eigenthum von Fabrikmustern und Modellen, auf Fabrikmarken und Waarenzeichen, auf Fabrikengerichte und Fabriken-Polizei, auf gewerbliche Sanitäts-Einrichtungen, auf den gewerblichen Unterricht, auf die Bildung und Gliederung der Gewerbsgenossen und ihrer genossenschaftlichen Organe (Innungen, Zünfte) auf die Verhältnisse der Fabriksarbeiter, Lehrjungen, Gesellen, Meister und Gewerks- oder Fabriksherren unter sich oder auf ihre wechselseitige Stellung, auf Gewerbsvereine und auf Gewerbsgesetze beziehen.

Gemeinsamer Wirkungskreis.

Alle inneren Angelegenheiten gehören zum gemeinsamen Wirkungskreise der beiden Sectionen jeder Handels- und Gewerbekammer, und alle Vorschläge, Gutachten und Auskünfte über Zollsachen, Handels- und Schifffahrtsverträge, über Consulate, Quarantaine-Anstalten über Landestransport, Fluss- und Seeschifffahrt, über den Eisenbahn-, Telegraphen- und Postverkehr, über Messen und Märkte, Mass und Gewicht, Geld- und Münzwesen, über Bank-,

i jarmarków, miary i wagi, rzeczy pieniężnej i mennictwa, względem zakładów bankowych, pożyczkowych, assekuracyjnych i tym podobnych wspólnie przez obie sekcye obradowane być muszą.

Ministerstwu handlu prawo przysłuży, także i względem innych przedmiotów przez obie sekcye Izby wspólne zarządzić obrady. Prezes Izby także obowiązany jest, takowe zarządzić obrady, jeżeliby nie zgadzał się z rozstrzygnięciem jednej sekcji.

§. 8.

Zasiągnięcie zdania.

Ministerstwo handlu od przypadku do przypadku stanowi, których Izb handlowych i przemysłowych zdania zasięgnięte być mają. —

§. 9.

Podrzędność.

Izby handlowe i przemysłowe ministerstwu handlu bezpośrednio podwładne są; mają atoliż i kierującym politycznym władzom swego okręgu na żądanie wyjaśnienia udzielać.

§. 10.

Liczba i kategoria członków.

W skład każdej Izby handlowej i przemysłowej wchodzi najmniej dziesięciu a najwięcej trzydziestu członków (radców) i połowa tylu zastępców. W tymto obrębie ustanawia ministerstwo handlu liczbę członków dla każdej Izby i każdej sekcji, jako też klasy handlowe i przemysłowe, z których członkowie wybrani być mają.

§. 11.

Służbowanie.

Członkowie i zastępcy Izb handlowych i przemysłowych bezpłatnie swój urząd sprawują.

§. 12.

Rozwiązanie.

Izby handlowe i przemysłowe mogą równocześnie wystąpieniem wszystkich członków i zastępców, jako też i za rozkazem ministerstwa handlu rozwiązane być.

Rozdział drugi.

O wyborze i trwaniu urzędu członków i zastępców.

§. 13.

Obieralność.

Na członka lub zastępcę Izby handlowej i przemysłowej ten tylko wybranym być może, w którego osobie połączone są kwalifikacye następujące:

- a) obywatelstwo państwa austriackiego;
- b) pełne używanie wszystkich praw obywatelskich i politycznych;
- c) wiek najmniej lat trzydziestu;

Leih-, Versicherungs- und ähnliche Anstalten müssen gemeinsam von beiden Sectionen berathen werden.

Es steht dem Handelsministerium das Recht zu, auch über andere Gegenstände die gemeinsame Berathung der beiden Sectionen einer Kammer anzuordnen. Auch ist der Präsident der Kammer verpflichtet, eine solche Berathung einzuleiten, wenn er die Entscheidung einer Section seine Zustimmung entzieht.

§. 8.

Einvernehmung.

Das Handelsministerium bestimmt von Fall zu Fall, welche Handels- und Gewerbekammern einvernommen werden sollen.

§. 9.

Unterordnung.

Die Handels- und Gewerbekammern sind dem Handelsministerium unmittelbar untergeordnet; sie haben jedoch auch den leitenden politischen Behörden ihres Bezirkes auf Verlangen die gewünschten Auskünfte zu erstatten.

§. 10.

Zahl und Kategorie der Mitglieder.

Jede Handels- und Gewerbekammer besteht aus mindestens zehn und höchstens aus dreissig Mitgliedern (Räthen) und aus halb so vielen Ersatzmännern (Stellvertretern). Innerhalb dieser Gränzlinie bestimmt das Handelsministerium die Anzahl der Mitglieder für jede Kammer und jede Section, so wie die Handels- und Gewerbsclassen (Kategorien), aus denen sie zu wählen sind.

§. 11.

Dienstleistung.

Die Mitglieder und Ersatzmänner der Handels- und Gewerbekammern versehen ihre Stellen unentgeltlich.

§. 12.

Auflösung.

Handels- und Gewerbekammern können durch den gleichzeitigen Austritt aller Mitglieder und Ersatzmänner, so wie über Anordnung des Handelsministeriums aufgelöst werden.

Zweites Hauptstück.

Von der Wahl der Amtsdauer der Mitglieder und Ersatzmänner.

§. 13.

Wahlfähigkeit.

Als Mitglied oder Ersatzmann einer Handels- und Gewerbekammer kann nur derjenige berufen werden, in dessen Person sich nachstehende Erfordernisse vereinigen;

- a) *die österreichische Reichsbürgerschaft;*
- b) *der Vollgenuss aller bürgerlichen und politischen Rechte;*
- c) *ein Alter von mindestens dreissig Jahren;*

- d) najmniej pięcioletnie posiadanie i samodzielne, professyjne prowadzenie albo pięcioletnie samodzielne kierowanie takowem przedsiębiorstwem handlowem lub przemysłowem, w którego kategorią (§. 10.) powołanie nastąpić ma; nareście
- e) zwyczajne zamieszkanie członków w okręgu a zastępców na miejscustanowiska Izby.

Od powołania wyłączone są wszystkie osoby, do których majątku konkurs otworzono, i które swych wierzycieli nie zaspokoili, albo które zbrodni lub przekroczenia z chciwości zysku wynikłego lub publiczną obyczajność naruszającego albo takowego przestępstwa za winne uznano, albo które za inne jakie praw przestępstwo najmniej na półroczną na wolności karę skazano.

§. 14.

Trwanie urzędu.

Członkowie i zastępcy na trzy po sobie następujące zupełne lata powołani będą. Co rok, dnia 31. Grudnia występuje trzecia część wedle kolejnej następności służbowego swego wieku w Izbie, która nowemi wyborami zastępuje się. Występujący znowu obieralni są. Wystąpienie na końcu 1. lub 2. roku los stanowi.

§. 15.

Wystąpienie przed upływem trwania urzędu.

Każda w osobie członka lub zastępcy zachodząca okoliczność, któraby go od powołania wyłączyła była, pociąga za sobą wystąpienie członka i utratę własności zastępcy.

Członek lub zastępca jeszcze oprócz tego do wystąpienia zniewolonym być może, jeżeli wyrokiem, który ze strony Izby handlowej i przemysłowej we własności sądu społeczeńskiego zapadł, i przez więcej jak połowę wszystkich jej członków potwierdzonym być musi, uznanym został za winnego oczywistego zaniedbania obowiązków swych.

§. 16.

Prawo wyborowe.

Powołanie tak członków jak zastępców dzieje się przez wybór bezpośredni.

Prawo wybierania ogólnie ci tylko mają, którzy posiadają w czasie wyboru

- a) wszystkie pod *a* i *b* §. 13. wymienione kwalifikacje, i nie są wedle sensu ku końcu §. 13. od powołania wyłączeni;
- b) prowadzą w okręgu tej Izby, dla której się wybór odbywa, handel lub professyą na własny rachunek, albo jako publiczni towarzysze.

Tu należą mianowicie:

Ze stanu handlowego:

Bankierowie i wekslerzy, wszyscy, którzy protokołowany lub z kupieckiem utrzymywaniem ksiąg burtowy i cząstkowy handel prowadzą, assekuranci i frachciarze, przedsiębiorcy kolei żelaznych i żeglugi parowej i właściciele okrętów kupieckich.

Ze stanu przemysłowego:

Wszyscy fabryczni i przemysłowi uprawnieni i uprzywilejowani, górniczo- lub polityczno ukoncessyonowani hutniczy i hamerniczy, professyoniści budowniczy i okrętowi budowniczy.

- d) ein mindestens fünfjähriger Besitz und selbständiger, gewerbsmüssiger Betrieb oder die fünfjährige selbständige Leitung einer solchen Handels- oder Gewerbs-Unternehmung, in deren Kategorie (§. 10) die Berufung erfolgen soll; endlich
- e) der ordentliche Wohnsitz der Mitglieder im Bezirke und der Ersatzmänner im Standorte der Kammer.

Ausgeschlossen von der Berufung sind alle Personen, über deren Vermögen ein Conkurs eröffnet wurde, und die ihre Gläubiger nicht befriedigt haben, oder die wegen eines Verbrechens oder wegen eines aus Gewinnsucht hervorgegangenen oder die öffentliche Sittlichkeit verletzenden Vergehens oder einer solchen Uebertretung schuldig erklärt oder wegen einer anderen Gesetzübertretung zu einer mindestens halbjährigen Freiheitsstrafe verurtheilt worden sind.

§. 14.

Amts dauer.

Die Mitglieder und Ersatzmänner werden auf drei nacheinander folgende Sonnenjahre berufen. Alljährlich am 31. December tritt ein Drittheil nach der Reihenfolge ihres Dienstalters in der Kammer aus, und wird durch neue Berufungen ersetzt. Die Austretenden sind wieder wählbar. Den Austritt am Schlusse des 1. und 2. Jahres bestimmt das Loos.

§. 15.

Austritt vor Ablauf der Amtsdauer.

Jeder in der Person eines Mitgliedes oder Ersatzmannes eintretende Umstand, der sie von der Berufung ausgeschlossen haben würde, hat den Austritt des Mitgliedes und den Verlust der Eigenschaft eines Ersatzmannes zur Folge.

Ein Mitglied oder Ersatzmann kann noch ausserdem zum Austritte verhalten werden, wenn er durch einen von der Handels- und Gewerbekammer in der Eigenschaft eines Genossenschafts-Gerichtes gefällten Spruch, der von mehr als der Hälfte ihrer gesammten Mitglieder bestätigt seyn muss, einer auffallenden Vernachlässigung seiner Pflichten schuldig erklärt wird.

§. 16.

Wahlrecht.

Die Berufung der Mitglieder und Ersatzmänner erfolgt durch directe Wahl.

- Zu dieser Wahl sind überhaupt nur diejenigen berechtigt, welche zur Zeit der Wahl
- a) alle unter a und b §. 13 erwähnten Erfordernisse besitzen und nicht nach dem Schlusssatze des §. 13 von der Berufung ausgeschlossen sind;
- b) im Bezirke derjenigen Kammer, für welche die Wahl geschieht, eine Handlung oder ein Gewerbe auf eigene Rechnung oder als öffentliche Gesellschafter betreiben.

Insbesondere gehören hieher:

Im Handelsstande:

Banquiers und Wechsler, alle protokolirten oder mit kaufmännischer Buchführung betriebenen Gross- und Kleinhandlungen, Versicherungs- und Frachtgeschäfte, Eisenbahn- und Dampfschiffsunternehmungen und Schiffsrheder.

Im Gewerbestande:

Alle Fabriks- und Gewerbebefugnisse und Privilegien, montanistisch- oder politisch-concessionirte Hütten- oder Hammerwerke, Baugewerbe und Schiffsbauer.

§. 17.

Szczególne własności wyborowe.

Wedle przemysłowych i podatkowych stosunków, w okręgu każdej Izby handlowej i przemysłowej istniejących, ministerstwo handlu szczególne wymogi do uprawnienia wyborowego w tym celu ustanowi, aby podać przedsiębiorstwom większej objętości i ważności stósowny wpływ na wybór zastępców spraw handlowych i przemysłowych.

§. 18.

Wykonanie prawa wyborowego przez pełnomocników.

Towarzystwa górnicze, fabryczne i handlowe, stowarzyszynia akcyjne, spółni dzierżyciele przywileju i wszystkie takowe zbiorowe osoby uprawnione są do oddawania jednego tylko głosu. Jeżeli nie przedkłada się innego jakiego prawomocnego upoważnienia do wykonywania tego prawa wyborowego, natenczas wykonywa prawo wyborowe albo szef albo pierwszy dyrektor. Jeżeli biogłowy lub takowe osoby, które pod opieką albo kuratelą zostają, w wyłącznem zatrudnieniu posiadaniu się znajdują, natenczas wykonywa prawo wyborowe w ich imieniu zatrudnienie prowadzący. we wszystkich innych przypadkach wykonywanie prawa wyborowego przez pełnomocników miejsca nie ma.

§. 19.

Zakaz wyborów w kilkokrotnej własności.

Każdy wyborca w ciągu jednego roku dla jednej tylko Izby i tylko we własności jednego wyborcy swe wyborowe prawo wykonywać może. Kilkokrotne wykonywanie prawa wyborowego poeiąga za sobą nieważność wszystkich przez takiego wyborcę oddanych głosów wyborowych.

§. 20.

Listy wyborcze.

W celu wypośrodkowania do wyboru uprawnionych przez władzę okręgu Izby, sprawami handlowymi i przemysłowymi kierującą, na podstawie aktów pomocnych, do dyspozycyi służących, tam gdzie już Izby handlowe istnieją, na podstawie rejestrów przez nich prowadzonych (§. 5. III.) listy wyborowo-uprawnionych sporządzone i pod wyznaczeniem terminu zawitego (peremtorycznego) do podania zarzutów (reklamacyi) obwieszczone będą. Względem tych zarzutów rozstrzyga komissya wyborcza, składająca się z jednego przez ministra handlu mianowanego komisarza jako prezydującego, z jednego członka rady gminnej w miejscu stanowiska Izby, z kilku mężów zaufania ze stanu handlowego i przemysłowego okręgu i z jednego pisarza, która swe rozstrzygnięcie reklamantom oznajmia, nową sprostowaną listę wyborowo-uprawnionych sporządza, na podstawie takowej karty legitymacyjnej do aktu wyborczego wystawia i takowe wraz z rozpisaniem wyboru, t. j. z obwieszczeniem liczby i kategorii (§. 7.) członków wybrać się mających i zastępców, jako też dnia i godziny aktu wyborczego, przez położonych gminnych uprawnionym zasała.

§. 21.

Akt wyborczy.

Sam wybór jawnie odbywa się, a to albo ustnie przez oddanie głosu przed komissją wyborczą albo piśmiennie przez przesłanie zapieczętowanych, przez wyborcę podpisanych cedulek głosowania. Z końcem dnia wyboru w godzinie wprzód wyzna-

§. 17.

Besondere Wahleigenschaften.

Nach den im Bezirke einer jeden Handels- und Gewerbekammer bestehenden Gewerbs- und Steuerverhältnissen wird das Handelsministerium die besonderen Erfordernisse zur Wahlberechtigung in der Absicht bestimmen, um den umfangreicheren und wichtigeren Unternehmungen einen angemessenen Einfluss auf die Wahl der Vertreter der Handels- und Gewerbsangelegenheiten zu gewähren.

§. 18.

Ausübung des Wahlrechtes durch Bevollmächtigte.

Gewerkschaften, Fabriks- und Handelsgesellschaften, Actienvereine, gemeinschaftliche Privilegiumsinhaber und alle derlei Collectivpersonen sind nur zur Abgabe einer Wahlstimme berechtigt. Wenn keine anderweitige rechtsgiltige Ermächtigung zur Ausübung dieses Wahlrechtes beigebracht wird, so übt das Wahlrecht der Chef oder erste Director. Wenn Frauen oder solche Personen, die unter Vormundschaft oder Curatel stehen, im Alleinbesitze eines Geschäftes sich befinden, so übt das Wahlrecht in ihrem Namen der Geschäftsleiter. In allen übrigen Fällen findet die Ausübung des Wahlrechtes durch Bevollmächtigte nicht Statt.

§. 19.

Verbot der Wahlen in mehrfacher Eigenschaft.

Jeder Wähler darf innerhalb eines Sonnenjahres nur für Eine Kammer und nur in der Eigenschaft Eines Wählers sein Wahlrecht üben. Mehrfache Ausübung des Wahlrechtes hat die Ungültigkeit aller von solchem Wähler abgegebenen Wahlstimmen zur Folge.

§. 20.

Wahllisten.

Zur Ermittlung der Wahlberechtigten werden von der die Handels- und Gewerbsangelegenheiten leitenden Behörde des Kammerbezirkes auf Grund der zu Gebote stehenden amtlichen Behelfe, da wo Handelskammern bereits bestehen, auf Grund der von denselben geführten Register (§. 5. III.) die Listen der Wahlberechtigten verfasst und unter Anberaumung einer Fallfrist zur Einbringung der Einsprüche (Reclamationen) bekannt gemacht. Ueber diese Einsprüche entscheidet eine Wahlcommission, bestehend aus einem durch den Handelsminister ernannten Commissär als Vorsitzenden, einem Gliede des Gemeinderathes am Standorte der Kammer, mehreren Vertrauensmännern des Handels- und Gewerbsstandes des Bezirkes und einem Schriftführer, welche ihre Entscheidung den Reclamanten bekannt gibt, eine neue berichtigte Liste der Wahlberechtigten verfasst, auf Grundlage derselben die Legitimationskarten zum Wahllacte ausfertigt und solche zugleich mit der Wahlausschreibung, d. i. der Bekanntgabe der Zahl und Kategorie (§. 7) der zu wählenden Mitglieder und Ersatzmänner, so wie des Tages und der Stunde des Wahllactes, im Wege der Gemeindevorstände den Berechtigten zusendet.

§. 21.

Wahlact.

Die Wahl selbst geschieht öffentlich und zwar entweder mündlich durch Abgabe der Stimme vor der Wahlcommission oder schriftlich durch Einsendung versiegelter, vom Wähler unterzeichneter Stimmzettel. Am Schlusse des Wahltages zu der vorherbestimmten Stunde

czonej wypadłość wyboru ogłoszoną będzie. Kto na dotyczącą kategorię i własność (jako członek albo zastępca) obieralnym jest, i na to względnie najwięcej głosów otrzymuje, za wybranego uważany będzie; przy równości głosów los rozstrzyga, który członek komisji wyborczej wyciąga. Wszelkie komisji wyborczej przystojące rozstrzygnięcia ostatecznie ważne są.

§. 22.

Przyjęcie wyboru.

Wybrani członkowie i zastępcy o wypadłym na nich wyborze przez komisarza wyborczego zawiadomieni zostaną, a ci obowiązani są, w ciągu trzech dni rachując od dnia zawiadomienia względem przyjęcia wyboru oświadczyć się. Na miejsce tego, który w ciągu tego czasu żadnego nie daje oświadczenia stwierdzającego, ten za wybranego uważany będzie, który po nim w tej samej kategorii i własności najwięcej głosów otrzymał.

Wybrani członkowie i zastępcy wraz z podaniem ich kategorii i własności ministerstwu handlu oznajmieni być mają.

§. 23.

Instrukcja wyborcza.

Bliższe postanowienia i przepisy względem przedsiębrania wyborów ustanawia ministerstwo handlu dla każdego Izby okręgu.

§. 24.

Zagajenie Izby.

Ministerstwo handlu wyznacza także dzień i godzinę zagajenia (ukonstytuowania) Izby. Zagajenie dzieje się przez pełnomocnika ministerstwa handlu, który dalej przewodnictwo członkowi Izby w laty najstarszemu porucza.

§. 25.

Zwołanie następców.

Jeżeli w której już istniejącej Izbie handlowej i przemysłowej przez śmierć lub wystąpienie (§. 15.) jednego lub więcej miejsc członka albo zastępcy opróżnionemi się stają, natenczas Izba na członków lub zastępców tych zwoływa, którzy przy ostatnim wyborze w kategorii i własności odpadłego po nim najwięcej głosów otrzymali. Przy równości głosów los rozstrzyga przez którego z członków Izby wyciągniony.

Rozdział trzeci.

O prezesostwie, o osobach pomocniczych i porządku interesowym.

§. 26.

Przełożony Izby.

Skoro Izba handlowa lub przemysłowa ukonstytuowaną jest, jako też każdego roku bezpośrednio po nowem wybraniu członków, wybiera Izba z pośród siebie bezwzględną głosów większością przez cedułki głosowania tak swego prezesa jak wiceprezesa. Tam, gdzie Izba z dwóch sekcji się składa, każdy z obu przełożonych do

wird das *Ergebniss der Wahl* verkündet. Wer für die bezügliche *Kategorie und Eigenschaft* (als *Mitglied oder Ersatzmann*) wählbar ist, und dafür die *relativ meisten Stimmen* erhält, wird als *gewählt betrachtet*; bei *gleichen Stimmen* entscheidet das *Loos*, welches ein *Mitglied der Wahlcommission* zieht. Alle der *Wahlcommission* zuständigen *Entscheidungen* sind *endgültig*.

§. 22.

Wahlannahme.

Die *gewählten Mitglieder und Ersatzmänner* werden von der auf sie *gefallenen Wahl* durch den *Wahlcommissär* *verständigt*, und sie sind *verpflichtet*, sich *binnen drei Tagen* vom *Tage der Verständigung* an über die *Annahme derselben* zu erklären. An die *Stelle desjenigen*, der *binnen dieser Zeit* keine *bejahende Erklärung* abgibt, wird *jener als gewählt betrachtet*, der *nach ihm in derselben Kategorie und Eigenschaft* die *meisten Stimmen* erhalten hat.

Die *gewählten Mitglieder und Ersatzmänner* sind unter *Angabe ihrer Kategorie und Eigenschaft* dem *Handelsministerium* anzuzeigen.

§. 23.

Wahlinstruction.

Die *näheren Bestimmungen und Vorschriften* über die *Vornahme der Wahlen* setzt das *Handelsministerium* für *jeden Kammerbezirk* fest.

§. 24.

Eröffnung der Kammer.

Das *Handelsministerium* bestimmt auch *Tag und Stunde* der *Eröffnung* (*Constituierung*) der *Kammer*. Die *Eröffnung* geschieht durch einen *Bevollmächtigten des Handelsministeriums*, der *sodann den Vorsitz* dem an *Lebensjahren* *ältesten Mitgliede* der *Kammer* übergibt.

§. 25.

Einberufung der Nachmänner.

Wenn bei einer *bereits bestehenden Handels- und Gewerbekammer* durch *Tod oder Austritt* (§. 15) eine oder *mehrere Stellen* eines *Mitgliedes oder Ersatzmannes* in *Erledigung* kommen, ruft die *Kammer* die *jenigen als Mitglieder oder Ersatzmänner* ein, die bei der *letzten Wahl* in der *Kategorie und Eigenschaft* des *entfallenen* nach ihm die *meisten Stimmen* erhielten. Bei *gleichen Stimmen* entscheidet das von einem *Kammermitgliede* *gezogene Loos*.

Drittes Hauptstück.

Von der Präsidentschaft, dem Hilfspersonale und der Geschäftsordnung.

§. 26.

Vorsteher der Kammer.

Sobald eine Handels- oder Gewerbekammer *constituirt* ist, so wie *jedes Jahr* *unmittelbar* nach der *Erneuerung* der *Mitglieder*, wählt die *Kammer* aus ihrer *Mitte* durch *absolute Stimmenmehrheit* mittelst *Stimmzetteln* ihren *Präsidenten* und *Vice-Präsidenten*. *Dort, wo die Kammer* aus *zwei Sectionen* besteht, muss *jeder der beiden Vorsteher* einer

innej sekeyi należeć musi. Obaj przełożeni na nowo obrani być mogą. Tak ich wybór jak nowy ich wybór potwierdzeniu ministerstwa handlu podlega.

§. 27.

Sekretarz i osoby pomocnicze.

Każda Izba handlowa i przemysłowa mianuje (atoliż nigdy z grona swych członków lub zastępców) naukowo-wykształconego, w zawodzie handlowym i przemysłowym obeznanego płatnego sekretarza i innych potrzebnych osób pomocniczych.

§. 28.

Prawa i obowiązki prezesa.

Tylko prezes prawnym jest zastępcą każdej Izby handlowej i przemysłowej. Prezes otwiera wszelkie podania do Izby, podpisuje wszelkie jej rozrządzenia i udzielania i wyznacza obrad przedmioty jako też i kolejną ich następność. Prezes powołuje zastępców na miejsce członków brakujących lub w przybywaniu przeszkodzonych. Prezes odpowiedzialnym jest za przepisane interesów sprawowanie, za zachowanie zakresu działania Izby i za wykonanie tak ogólnych jak szczególnych rozporządzeń i przepisów. Jeżeliby prezes sądził, że przyjąć nie może na się odpowiedzialności za wydanie uchwały Izby, natenczas zawiesza i przedkłada ją, albo natychmiast albo po powtórnych obradach, ministerstwu handlu do rozstrzygnięcia.

We wszelkich przypadkach przeszkodzenia lub nieobecności prezesa, prawa i obowiązki jego na wice-prezesa przechodzą.

§. 29.

Posiedzenia.

Posiedzenia Izb są zwyczajne i nadzwyczajne. Pierwsze przynajmniej raz w miesiąc odbywają się na dniu przeznaczonym, ostatnie za wezwaniem ministerstwa handlu lub prezesa Izby albo na żądanie przynajmniej jednej trzeciej członków części.

Przy wszystkich posiedzeniach obrady ograniczać się winny na program, który prezes członkom lub zastępcom wcześniej doręcza.

§. 30.

Uchwały.

Do ważności uchwały potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków lub ich zastępców, do każdej Izby wyznaczonych. Uchwały Izby z reguły wedle względnej głosów większości stanowione będą. Przy równości głosów prezydujący rozstrzyga na stronę tych, którym przez przystąpienie swe tę większość wyjednał.

Wyjątki, w których do ważności uchwały większa głosów liczba jak względna większość obecnych potrzebna, w niniejszej ustawie wyszczególnione są.

§. 31.

Posiedzenia sekeyjne i uchwały.

Przepisy §§. 27. i 28. znajdują z uwzględnieniem pewnej liczby członków sekeyjnych także i przyobradach sekeyjnych zastosowanie, przy których prezes albo wiceprezes przewodnictwo prowadzi, wedle tego czy do kategorii handlowej czy przemysłowej należą.

anderen Section angehören. Beide Vorsteher können wieder gewählt werden. Sowohl ihre Wahl als ihre Wiederwahl unterliegt der Bestätigung des Handelsministeriums.

§. 27.

Secretär und Hilfspersonale.

Jede Handels- und Gewerbekammer ernennt (niemals aus der Zahl ihrer Mitglieder oder Ersatzmänner) einen wissenschaftlich gebildeten, im Handels- und Gewerbsfache vertrauten besoldeten Secretär und das nöthige Hilfspersonale.

§. 28.

Rechte und Pflichten des Präsidenten.

Der Präsident allein ist der gesetzliche Vertreter jeder Handels- und Gewerbekammer. Er eröffnet alle Einlagen an die Kammer, fertigt alle ihre Erlässe und Mittheilungen aus, und bestimmt die Berathungsgegenstände sowie ihre Reihenfolge. Er beruft die Ersatzmänner an die Stelle der abgängigen oder am Erscheinen verhinderten Mitglieder. Er ist für die vorgezeichnete Geschäftsbehandlung, für die Beobachtung des Wirkungskreises der Kammer und für den Vollzug der allgemeinen oder besonderen Anordnungen und Vorschriften verantwortlich. Glaubt der Präsident die Verantwortlichkeit für die Ausfertigung eines Beschlusses der Kammer nicht übernehmen zu können, so sistirt er denselben und legt ihn sofort oder nach wiederholter Berathung dem Handelsministerium zur Entscheidung vor.

In allen Fällen der Verhinderung oder Abwesenheit des Präsidenten gehen dessen Rechte und Pflichten an den Vice-Präsidenten über.

§. 29.

Sitzungen.

Die Sitzungen der Kammern sind ordentliche und ausserordentliche. Erstere finden jeden Monat wenigstens Ein Mal an einem bestimmten Tage, letztere über Aufforderung des Handelsministeriums oder des Kammerpräsidenten oder über Begehren von mindestens einem Drittheile der Mitglieder Statt.

Bei allen Sitzungen ist die Berathung auf das Programm zu beschränken, welches der Präsident den Mitgliedern oder Ersatzmännern rechtzeitig zufertigt.

§. 30.

Beschlüsse.

Zur Fassung eines Kammerbeschlusses muss mindestens die Hälfte der für jede Kammer bestimmten Mitglieder oder deren Ersatzmänner unwesend seyn. Die Beschlüsse der Kammer werden in der Regel nach relativer Mehrheit gefasst. Bei gleichen Stimmen entscheidet der Vorsitzende zu Gunsten derjenigen, denen er durch seinen Beitritt diese Mehrheit verschafft.

Die Ausnahmen, in denen zur Giltigkeit des Beschlusses eine grössere Stimmzahl als die relative Mehrheit der Anwesenden erfordert wird, sind im gegenwärtigen Gesetze bestimmt.

§. 31.

Sectionssitzung und Beschlüsse.

Die Vorschriften §§. 27 und 28 finden mit Rücksicht auf die bestimmte Zahl der Sections-Glieder auch bei den Sections-Berathungen Anwendung, bei welchen der Präsident oder Vice-Präsident den Vorsitz führt, je nachdem sie der betreffenden Handels- oder Gewerbs-Kategorie angehören.

§. 32.

Komisarz ministerstwa handlu.

Ministerstwo handlu zdelegować może komisarza do obrad Izby i sekcji; tenże każdego czasu głos zabrać może, prawo głosowania mu nie przysłuża.

§. 33.

Protokoły.

O wszelkich obradach tak Izby jak sekcji ma być protokół z dokładnem wymienieniem przytomnych i głosujących prowadzony, a przez prezydującego i pisarza podpisany. Każdemu głosującemu wolno, dawać do protokołu oddzielne swe zdanie, lub to do niego piśmiennie przyłączać. Przy sprawozdaniach do ministerstwa handlu albo sam protokół obrady albo też odpis dotyczącej treści, przez sekretarza zawierzyteliony, zdaniu przyłączony być musi.

§. 34.

Jawność.

Każda Izba z reguły swe protokoły ogłaszać ma. Tylko jeżeli Izba jako sąd społeczński lub rozjemczy (§. 5. lit. VII. i §. 15.) w sprawę wchodzi, ogłoszenie zaniechanem być ma. Także polecenia lub zakomunikowania władz, których zatajenia sobie władze życzą, jako i odbywane o takowych obrady i poczynione uchwały tylko za zezwoleniem owych władz ogłoszone być mają.

§. 35.

Porządek prowadzenia interesów.

Z resztą każda Izba swój porządek interesów sama ustanawia i takowy zmienia. Tak to jak owo jednak z zastrzeżeniem potwierdzenia ministerstwa handlu.

Rozdział czwarty.**O nakładzie.**

§. 36.

Przedukład.

Każda Izba handlowa i przemysłowa robi corocznie przedukład potrzebnego nakładu i poddaje go najdalej do 15. Sierpnia potwierdzeniu ministerstwa handlu.

§. 37.

Pokrycie kosztów.

W braku własnych dostatecznych dochodów Izby handlowej i przemysłowej niepokryta summa potwierdzonego przedukładu podług bezpośredniego podatku, od handlu i przemysłu opłaconego, na wszystkich wyborowo-uprawnionych okręgu Izby rozłożoną, wraz z tymże podatkiem ściągniętą i do Izby odwiezioną, lub też od samej Izby pobieraną będzie.

§. 38.

Nadzwyczajne pokrycie.

W owych okręgach Izb, gdzie i dopóki żadna z namienionych powinności nie istnieje, każda Izba wraz z przedukładem ministerstwu handlu zdanie przedłożyć winna

§. 32.**Commissär des Handelsministeriums.**

Das Handelsministerium kann einen Commissär zu den Kammer- und Sections-Berathungen abordnen; derselbe kann jederzeit das Wort verlangen, Stimmrecht steht demselben nicht zu.

§. 33.**Protokolle.**

Ueber jede Kammer- und Sections-Berathung ist ein Protokoll mit genauer Bezeichnung der Anwesenden und Abstimmenden zu führen, und vom Vorsitzenden und dem Schriftführer zu unterzeichnen. Jedem Stimmgeber steht frei, seine abgesonderte Meinung zu Protokoll zu geben, oder demselben schriftlich beizulegen. Bei Berichterstattungen an das Handelsministerium muss das Berathungs-Protokoll selbst, oder eine vom Secretär beglaubigte Abschrift des bezüglichen Inhaltes dem Berichte beigefügt werden.

§. 34.**Oeffentlichkeit.**

Jede Kammer hat in der Regel ihre Protokolle zu veröffentlichen. Nur wenn die Kammer als Genossenschafts- oder Schiedsgericht (§. 5 lit. VII. u. §. 15) einschreitet, hat die Veröffentlichung zu unterbleiben. Auch sind Aufträge oder Mittheilungen der Behörden, deren Geheimhaltung dieselben wünschen, so wie die darüber gepflogenen Berathungen und gefassten Beschlüsse nur mit Genehmigung jener Behörden zu verlautbaren.

§. 35.**Geschäftsordnung.**

In Uebrigen bestimmt jede Kammer ihre Geschäftsordnung selbst, und ändert solche ab. Beides mit Vorbehalt der Bestätigung des Handelsministeriums.

Viertes Hauptstück.**Vom Kostenaufwande.****§. 36.****Voranschlag.**

Ueber den erforderlichen Kostenaufwand entwirft jede Handels- und Gewerbekammer alljährlich einen Voranschlag und unterzieht ihn längstens bis 15. August der Genehmigung des Handelsministeriums.

§. 37.**Bedeckung der Kosten.**

In Ermanglung eigener zureichender Einkünfte einer Handels- und Gewerbekammer wird der unbedeckte Betrag des genehmigten Voranschlages nach der directen Steuer, die von dem Handel und den Gewerben entrichtet werden, auf alle Wahlberechtigten des Kammerbezirktes gleichförmig umgelegt und zugleich mit ihr eingezogen und an die Kammer abgeführt, oder von der Kammer selbst erhoben.

§. 38.**Ausserordentliche Bedeckung.**

In jenen Kammerbezirken, wo und insoweit keine der erwähnten Pflichten besteht, hat jede Kammer zugleich mit dem Kostenvoranschlage dem Handelsministerium ein Gutachten

względem pokrycia i ściągnięcia nakładu swego. Rozstrzygnięcie tegoż ministerstwu handlu przystoi.

§. 39.

Składanie rachunków.

Każda Izba handlowa i przemysłowa rachunki względem swych dochodów i wydatków prowadzi i corocznie najdalej w biegu miesiąca Marca rachunków swych zamknięcie ogłasza, które ministerstwu handlu przedłożone być musi, aby to każdego czasu przez zdelegowanych w zarząd wglądać mogło.

§. 40.

Zobowiązanie gminy stanowiska.

Gdzie Izbom handlowym i przemysłowym brakuje własnych lub też bezpłatnie do używania im odstąpionych miejscowości i potrzebnych przyrządzenia sprzętów, tam gmina stanowiska Izby obowiązana jest, braku tychże swym kosztem zaradzić.

§. 41.

Portoryum i stępel.

Wszelkie korespondencye Izb handlowych i przemysłowych z ministerstwem handlu i innymi władzami od opłaty portoryum wolne są.

Izby handlowe i przemysłowe co do obowiązku stępelowego od urzędowych swych aktów i podań wraz z załączeniami do takowych, równie tak jak inne publiczne władze uważane być mają.

Rozdział piąty.

Postanowienia przechodnie.

§. 42.

Zniesienie.

a) Rozporządzeń dawniejszych.

Wszelkie ustawy i rozporządzenia względem Izb handlowych i przemysłowych a mianowicie prowizoryczna ustawa o Izbach handlowych z dnia 3. Października 1848. i prowizoryczne *Regolamento per le camere di commercio del Regno Lombardo Veneto* z dnia 21. Lipca 1849. moc swą tracą.

Gdzie dotychczas Izby handlowe z publicznymi zakładami giełdowymi połączone były, tam wynikające z nich obowiązki i prawa dopóty w działalności utrzymują się, dopóki nieureguje stosunków tych osobny Statut za potwierdzeniem ministerstwa handlu.

b) Istniejących Izb handlowych.

Bezpośrednio po rozpisaniu wyborcz dla zaprowadzić się mających nowych Izb handlowych i przemysłowych ustaje działalność istniejących Izb handlowych.

Bruck m. p.

über die Bedeckung und Einbringung ihres Kostenaufwandes vorzulegen. Die Entscheidung darüber steht dem Handelsministerium zu.

§. 39.

Rechnungslegung.

Jede Handels- und Gewerbekammer führt Rechnung über ihre Einnahmen und Ausgaben und veröffentlicht alljährlich längstens im Laufe des Monats März ihren Rechnungsabschluss, der dem Handelsministerium vorgelegt werden muss, welches durch Abgeordnete jederzeit Einsicht in die Gebarung nehmen kann.

§. 40.

Verpflichtung der Gemeinde des Standortes.

Wo es den Handels- und Gewerbekammern an eigenen oder ihr unentgeltlich zur Verfügung gestellten Räumlichkeiten und den erforderlichen Einrichtungsstücken gebricht, ist die Gemeinde des Standortes der Kammer verpflichtet, den Abgang auf ihre Kosten beizuschaffen.

§. 41.

Porto und Stämpel.

Alle Correspondenzen der Handels- und Gewerbekammern mit dem Handelsministerium und anderen Behörden sind portofrei.

Die Handels- und Gewerbekammern sind rücksichtlich der Stämpelpflicht ihrer amtlichen Acte und der Eingaben sammt Beilagen an dieselben, gleich anderen öffentlichen Behörden zu behandeln.

Fünftes Hauptstück.

Uebergangs-Bestimmungen.

§. 42.

Aufhebung.

a) Der früheren Verordnungen.

Alle Gesetze und Verordnungen über Handels- und Gewerbekammern und insbesondere das provisorische Gesetz über Handelskammern vom 3. October 1848 und das provisorische Regolamento per le camere di Comercio del Regno Lombardo Veneto vom 21. Juli 1849 sind ausser Kraft gesetzt.

Wo bisher die Handelskammern mit den öffentlichen Börseanstalten vereinigt waren, bleiben die daraus entspringenden Pflichten und Rechte in Wirksamkeit, bis diese Beziehungen durch ein besonderes Statut mit Genehmigung des Handelsministeriums geregelt sind.

b) Der bestehenden Handelskammern.

Unmittelbar nach der Wahlausschreibung für die neu zu errichtenden Handels- und Gewerbekammern hört die Wirksamkeit der bestehenden Handelskammern auf.

Bruck m. p.

S p i s

Izb handlowych i przemysłowych w pojedynczych krajach koronnych zaprowadzić się mających.

Kraje koronne.	Bie- żacy Nr.	Stanowisko.	Ok r ą g.	Liczba człon- ków.
Niższa Austria	1	Wiedeń	Kraj koronny	30
Wyższa Austria	2	Linc	" "	20
Solnogród	3	Solnogród	" "	10
Styrya	4	Grac	Obwody Grac i Marburg	20
Karyntya	5	Leoben	Obwód Bruck	10
Kraina	6	Celowice	Kraj koronny	15
	7	Lublana	" "	15
Pobrzeże	8	Gorycyca	Obwody Gorycyca i Gradyska	10
	9	Rovigno	Obwód Istrya	10
	10	Tryest	Miasto z swym okregiem	30
	11	Insbruck	Obwód Insbruck	10
Tyrol i Vorarlberg	12	Bregenc	" Vorarlberg	10
	13	Botzen	" Bryksen	10
	14	Roveredo	" Trydent	10
	15	Praga	Obwody Praga i Pardubice	30
	16	Reichenberg	" Leippa i Gieczyn	20
Czechy	17	Eger	Obwód Eger	10
	18	Pilzno	" Pilzno	10
	19	Budziejowice	" Budziejowice	10
Morawia	20	Berno	" Berno	20
Szląsk	21	Ołomuniec	" Ołomuniec	10
	22	Opawa	Kraj koronny	10
	23	Kraków	Obwody: Krakowski, Wadowicki, Bo- cheński, Tarnowski, Sandecki, Jasielski, Rzeszowski	15
Galicja	24	Lwów	Obwody: Lwowski, Stanisławowski, Sa- nocki, Samborski, Przemyślski, Żół- kiewski, Stryjski, Kołomyjski	15
	25	Brody	Obwody: Złoczowski, Tarnopolski, Brze- żański, Czortkewski	10
Bukowina	26	Czerniowce	Kraj koronny	10
	27	Preszburg	Administracyjny dystrykt	15
Węgry	28	Oedenburg	" "	15
	29	Peszt	" "	30
	30	Koszyce	" "	15
	31	Debreczyn	" "	15
Wojewodyna i Banat	32	Temeszwar	" "	20
	33	Kołozwar	Klausenburgski i Rettegski dystrykt	15
Siedmiogród	34	Kronstad	Hermanstadzki dystrykt, z filialnemi dy- stryktami Bistryce i Kronstadt, i dy- strykt Fogaraszski i Udwarhelyjski	15
	35	Osiek (Essek)	Sławonia	15
Kroacja i Sławonia	36	Zagrzeb (Agram)	Kroacja	15
	37	Fiume	Kroackie pobrzeże	20
Pogranicze wojskow.	38			
	39		Później ustanowi się.	
	40			
Dalmacja	41	Zara	Obwód Zara	10
	42	Spalato	" Spalato	10
	43	Dubrownik	Obwody Dubrownik i Cattaro	10
	44	Wenecya	Delegacya Wenecya	30
	45	Udyne	" Udyne	15
	46	Trewiso	" Trewiso	10
Wenecya	47	Padwa	" Padwa	10
	48	Vicenza	" Vicenza	10
	49	Belluno	" Belluno	10
	50	Rowigo	" Rowigo	10
	51	Werona	" Werona	15
	52	Medyolan	" Medyolan	30
	53	Mantua	" Mantua	15
	54	Kremona	" Kremona	10
	55	Lodi	" Lodi	10
Medyolan	56	Pawia	" Pawia	10
	57	Bergamo	" Bergamo	15
	58	Brescia	" Brescia	15
	59	Komo	" Komo	10
	60	Sondryo	" Sondryo	10

V e r z e i c h n i s s

der in den einzelnen Kronländern zu errichtenden Handels- und Gewerbe-Kammern.

Kronländer	Fort- laufen- de Nr.	Standort	Bezirk	Zahl der Mit- glieder
Nieder-Oesterreich	1	Wien	das Kronland	30
Ober-Oesterreich	2	Linz	" "	20
Salzburg	3	Salzburg	" "	10
	4	Gratz	die Kreise Gratz und Marburg	20
Steiermark	5	Loeben	der Kreis Bruck	10
Kärnthén	6	Klagenfurt	das Kronland	15
Krain	7	Laibach	" "	15
	8	Görz	die Kreise Görz und Gradiska	10
Küstenland	9	Rovigno	der Kreis Istrien	10
	10	Triest	die Stadt und ihr Gebiet	30
	11	Innsbruck	der Kreis Innsbruck	10
Tirol u. Vorarlberg	12	Bregenz	" " Vorarlberg	10
	13	Botzen	" " Briren	10
	14	Roveredo	" " Trient	10
	15	Prag	die Kreise Prag und Pardubitz	30
Böhmen	16	Reichenberg	" " Leippa und Gitschin	20
	17	Eger	der Kreis Eger	10
	18	Pilsen	" " Pilsen	10
	19	Budweis	" " Budweis	10
Mähren	20	Brünn	" " Brünn	20
Schlesien	21	Olmütz	" " Olmütz	10
	22	Troppau	das Kronland	10
	23	Krakau	die Kreise: Krakau, Wadowice, Bochnia, Tarnow, Sandec, Jaslo, Rzeszow	15
Galizien	24	Lemberg	die Kreise: Lemberg, Stanislaus, Sanok, Sambor, Przenysl, Zolkiew, Stry, Kolomea	15
	25	Brody	die Kreise: Zloczew, Tarnopol, Brzezan, Czortkow	10
Bukowina	26	Czernowitz	das Kronland	10
	27	Pressburg	der Verwaltungs-District	15
Ungarn	28	Oedenburg	" " " "	15
	29	Pesth	" " " "	30
	30	Kaschau	" " " "	15
	31	Debreczin	" " " "	15
Woiwodina u. Banat	32	Temesvár	" " " "	20
	33	Klausenburg	der Klausenburger und Retteger District der Hermannstädter District, mit den Fi- lial-Districten Bistritz u. Kronstadt und der Fogarascher u. Udvarhelyer District	15
Siebenbürgen	34	Kronstadt	Slavonien	15
	35	Essek	Croatien	15
Croatien u. Slavonien	36	Agram	croatische Seeküste	20
	37	Fiume		
Militärgränze	38			
	39		Nachträglich zu bestimmen	
	40			
	41	Zara	der Kreis Zara	10
Dalmatien	42	Spalato	" " Spalato	10
	43	Ragusa	die Kreise Ragusa und Cattaro	10
	44	Venedig	die Delegation Venedig	30
	45	Udine	" " Udine	15
	46	Treviso	" " Treviso	10
Venedig	47	Padua	" " Padua	10
	48	Vicenza	" " Vicenza	10
	49	Belluno	" " Belluno	10
	50	Rovigo	" " Rovigo	10
	51	Verona	" " Verona	15
	52	Mailand	" " Mailand	30
	53	Mantua	" " Mantua	15
	54	Cremona	" " Cremona	10
	55	Lodi	" " Lodi	10
Mailand	56	Pavia	" " Pavia	10
	57	Bergamo	" " Bergamo	15
	58	Brescia	" " Brescia	15
	59	Como	" " Como	10
	60	Sondrio	" " Sondrio	10

